

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовао комисију</p> <p>Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду на седници одржаној 27. фебруара 2013. године донело је одлуку о образовању Комисије за преглед и оцену докторске дисертације коју је мр Селма Кешетовић предала под насловом „Родни стереотипи у језику рекламних порука у женским часописима енглеског и бошњачко/хрватско/српског говорног подручја“.</p> <p>2. Састав комисије:</p> <p>1. др Ивана Трбојевић Милошевић, доцент, ужа научна област Англистика, предмет Енглески језик, Филолошки факултет Универзитета у Београду (изабрана 26.маја 2010.)</p> <p>2. др Весна Крајишник, доцент, ужа научна област Српски језик, Филолошки факултет Београд (изабрана 12.2012.)</p> <p>3. др Светлана Стојић, доцент, ужа научна област Енглески језик, Филозофски факултет Универзитета у Београду (изабрана 5.3.2013)</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Селма Кешетовић</p> <p>2. Датум рођења, општина, република: 25.05.1978, Тузла, Босна и Херцеговина</p> <p>3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе: 28.09.2007, Филозофски факултет Унивезитета у Тузли, БиХ</p> <p>4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: Филолошке науке</p> <p>Кратка биографија:</p> <p>Селма Кешетовић је рођена 25.05.1978. у Тузли, Босна и Херцеговина. Основну школу и гиманзију „Меша Селимовић“ је завршила у Тузли са просеком 5,00. Филозофски</p>

факултет Универзитета у Тузли, Одсјек за стране језике, студијску групу Енглески језик и књижевност уписала је 1999.године. Дипломирала је октобра 2003. и награђена бронзаном плакетом Универзитета у Тузли за постигнути успех током студија. Исте године почела је да ради у Мешовитој средњој саобраћајној школи у Тузли као професор енглеског језика.

У мају 2004.године уписала је постдипломски полилингвални студиј Савремена лингвистика на Филозофском факултету у Тузли. Магистарски рад, "Attitudes towards the English Language of the Junior and Senior Faculty in Tuzla" под руководством др Иване Трбојевић Милошевић одбранила је 27.септембра 2007.године и стекла звање магистра хуманистичких наука из области лингвистике.

У звање асистента на предмету Савремени енглески језик на Универзитету у Тузли изабрана је у новембру 2004.године, а након магистрирања у звање вишег асистента у марту 2008.године.

До сада је била ангажована у извођењу наставе на предметима: Савремен енглески језик 1 и 2, Морфосинтакса енглеског језика 1 и 2, Писмено изражавање на енглеском језику 1 и 2, Прагмалингвистика и Контрастивна лингвистика 1 и 2 на матичном одсеку. На нематичним одсесима држала је наставу енглеског језика као изборног предмета. Објавила је пет научних радова и учествовала на седам међународних научних скупова.

Списак објављених радова

1. Selma Kešetović, Mersiha Šljivić, (2008). "Some Stereotypes in the Written Media", Nikčević-Batričević, A., Knežević, M. (ur.) Zbornik radova *Cultural Encounters*. Faculty of Philosophy, Nikšić, ITP Kolo, Nikšić, 97-104.
2. Selma Kešetović, (2008). "Attitudes about English as a Global Language: A Case Study", Rasulić, K., Trbojević Milošević, I., (ur.) *International Conference: English Language and Literature Studies: Structures across Cultures*, ELLSSAC Proceedings Volume I, Beograd, Čigoja štampa, Beograd, 471-483.
3. Selma Kešetović, Jelena Ilić, (2008). "Co-operative Use of Language in Advertisements", Lakić, I., Kostić, N., (ur.) Zbornik radova *Jezici i kulture u kontaktu*. Institut za strane jezike, Podgorica, Lider, Podgorica, 64-71.
4. Selma Kešetović, Merisha Šljivić, (2006). "Some Semantic Instruments in English

Slogans“, Nikčević-Batričević, A., Knežević, M. (ur.) Zbornik radova *New Perspectives: Essays on Language, Literature and Methodology*. Faculty of Philosophy, Nikšić, ITP Kolo, Nikšić, 128-136.

5. Selma Kešetović, (2006). “Speech Act Verbs“, *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Tuzli*, Kasumović, A., (ur.), Filozofski fakultet u Tuzli, 167-180.

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

„Родни стереотипи у језику рекламних порука у женским часописима енглеског и бошњачко/хрватско/српског говорног подручја“

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Докторска дисертација мр Селме Кешетовић има 208 страна, не рачунајући изјаве о ауторству. Садржи резиме на српском и енглеском језику, са одговарајућим кључним речима, као и листу табела, слика и илустрација. Библиографија садржи 64 јединице новије литературе из области социolingвистике, прагматике и медија.

Дисертација се састоји од следећих шест делова:

Део 1. Увод (1-6); Део 2. О роду (12-66) Део 3. Анализа визуелне компоненте реклама у женским часописима енглеског и б/х/с говорног подручја (67-88); Део 4. Анализа текста у рекламама у женским часописима енглеског и б/х/с говорног подручја (89- 153); Део 5.

Контрастивна анализа визуелених и вербалних елемената у у женским часописима енглеског и б/х/с говорног подручја (154 – 189); Део 6. Закључак (190-196); Библиографија (197 -201). Листа табела, слика и илустрација

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Део 1. У Уводу, мр Селма Кешетовић поставља циљеве своје дисертације, наглашавајући да се дисертација бави описом микро и макролингвистичких обележја рекламног регистра у женским часописима на енглеском и б/х/с говорном подручју. Као макролингвистичка обележја рекламних порука у овим часописима, посматрају се стереотипи настали на и у вези са родним разликама; микролингвистичка обележја представљају морфолошке, синтаксичке, семантичке и дикурзивне карактеристике рекламних порука у обрађиваном корпусу часописа.

У Уводу, кандидаткиња такође упућује на теоријски оквир и методологију истраживања у дисертацији: с обзиром на сложеност захтева, теоријски модел на који се дисертација ослања представља социолингвистичка теорија о ставовима у језику с једне стране и теорије популарне културе и стереотипа с друге. Осим дескриптивног приступа, кандидаткиња се служила контрастивним приступом на оба плана - макро и микролингвистичком, изражавајући резултате контрастирања као апсолутна поклапања, контрасте и разлике између родних стереотипова идентификованих у рекламним порукама у женским часописима са два језичка подручја, као и између обележја која припадају микролингвистичком нивоу. Осим тога, у Уводу се најављује да је један део дисертације посвећен утицају енглеског језика на б/х/с, те кандидаткиња идентификује англицизме који се јављају у корпусу анализираних рекламних порука. За истраживање је коришћен корпус од 656 реклама објављених у америчком издању часописа *Космополитан* у периоду од фебруара 2001 до децембра 2005.године, те корпус од 595 реклама из хрватског издања *Космополитана* (од фебруара 2001.до децембра 2005.године, српског издања истог часописа (април 2007. до децембар 2010.године) и босански магазин *Азра* (издања од марта 2005.до јануара 2010.).

Други део дисертације даје преглед литературе и ставова о роду као сложенем, вишеслојном и динамичком систему, који игра централну улогу у друштвеном животу и заједно са припадношћу друштвеној класи, раси, етницитету итд. учествује у формирању друштвеног идентитета. Кандидаткиња потом прелази на приказивање рода у медијима и променама које је то приказивање претрпело у току друге половине двадесетог века, нарочито у деведестим годинама, када приказивање родова креће ка уједначењу пре свега у смислу друштвених улога припадника и припадница мушког, односно женског рода.

Кандидаткиња се потом бави дефинисањем и категоризацијом родних стереотипа, као и процесима стварања и експлоатације стереотипова у часописима. Тако, разликује асимилативни, нулификовани и контрастни родни стереотип. Родне разлике осећају се и у језику, те се тако разликује говорм мушкараца и жена.

У следећем делу, Селма Кешетовић даје детаљан опис и анализу идентификованих родних стереотипа у рекламама на енглеском и б/х/с језику, као и њихов контрастивни однос.

Највећи број сличности налази се у позитивном односу, готово глорификацији хетеросексуалности, док се највише контраста налази у домену приказивања друштвене моћи и ауторитета, поготову у пословању и финансијама. Рекламне поруке у часописима са

б/х/с говорног подручја у знатно већој мери истичу и фаворизују традиционалну слику и улогу жене. Потпуна поклапања налазе се у приказивању мушке физичке снаге према женској крхкости и слабости.

У Делу 3. своје дисертације, Селма Кешетовић се бави семиотиком визуелних елеманата корпуса реклама у часописима, утврђујући везу између иконичности типографског слога, слике и боје и препознајући контрастне односе између 'мушких' и 'женских реклама'.

Део 4.1. представља микролингвистички опис језика рекламних порука у часописима на енглеском језику: језик реклама које представљају корпус детаљно је описан са становишта продуктивних морфолошких процеса, пре свега деривације, композиције и формирања иновација и неологизама. Следи, потом, приказ и класификација са фразеолошког становишта, на типичне колокације, симиле., биноминалне фразе, идиоме и појаву интертекстуалности, пословице, клишее, хомониме и синониме, игру речима и слогане. Следеће потпоглавље се фокусира на синтаксичке одлике рекламних порука, које класификује према реченичним типовима, дужини и (не)комплетности.

Посебна пажња, на крају овог потпоглавља, посвећује се анализи назива робних марки и производа.

Део 4.2. представља опис језика рекламних порука у часописима на б/х/с језику. Овај опис следи исти модел према коме је описан енглески део корпуса, тако да је његов производ саображени опис б/х/с корпуса, што омогућава потоњу контрастивну анализу и извођење контрастивних закључака.

Део 5. дисертације даје следеће: контрастивну анализу вербалних и визуелних елемената реклама на енглеском и б/х/с језику, као и опис посуђеница из енглеског језика класификованих по критеријуму морфосинтасичке, семантичке и стилске адаптације у б/х/с. Ово поглавље завршава се описом идентичности и сличности у енглеским и б/х/с рекламама.

У Делу 6., Закључку, констатују се на синхронијском плану сличне и контрастне тендеције у рекламама у женским часописима на енглеском и б/х/с како по питању експлоатације и промовисања родних стереотипа у рекламним порукама, тако и на микролингвистичком плану, на графемском, морфолошком, синтасичком, лексичком и семантичком нивоу. У Закључку, кандидаткиња кроз резултате које је добила при контрастирању даје опсервације и

тумачења у вези са друштвено-културном сликом б/х/с говорног подручја и израженијим присуством традиционалних културних вредности на овом подручју, оличеним у мушким и женским стереотипима.

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Контрастивна анализа корпуса рекламних порука у часописима енглеског и б/х/с говорног подручја показује велики степен сличности у језику реклама пре свега на микролингвистичком плану. Ове сличности посматрају се и тумаче као последице контаката енглеског и б/х/с језика, које се читавају у великом броју англицизама, не само на нивоу лексике, већ и на дубљим нивоима језичке структуре. Контрасти се углавном налазе у домену визуелног знака.

Иако се на макро плану наилази на велики број сличности, дакле сличних тенденција у експлоатацији родних стереотипа, контрасти и разлике примећују се у отвореном представљању хомосексуалности у часописима на енглеском језику, што није случај са часописима на б/х/с подручју. Стереотипи о мушкој финансијској и друштвеној моћи су у часописима на енглеском језику готово потпуно потиснути у корист новог приказивања самосталне, пословне и друштвено доминантне жене, што је у контрасту према рекламама са б/х/с подручја. Идентични стереотипи налазе се у домену мушке физичке снаге.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА НАПОМЕНА:

Докторска дисертација мр Селме Кешетовић представља комплексан дескриптивни и аналитички захват у један регистар који доминира у свакодневном информационом, па према томе и језичком инпуту коме смо изложени. Прилаз овој појави са становишта више различитих дисциплина макро и микро перспективе, као и контрастивни методолошки поступак, отворила је кандидаткињи могућност за сагледавање одлика рекламног језика на сложен и систематичан начин. Чињеница да на б/х/с говорном подручје није било обимнијих системских и систематичних истраживања ове врсте, чини истраживање Селме Кешетовић утолико вреднијим.

IX ПРЕДЛОГ:
На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета и Стручном већу Универзитета у Београду да прихвате овај Извештај о оцени докторске дисертације коју је мр Селма Кешетовић предала под насловом „Родни стереотипи у језику рекламних порука у женским часописима енглеског и бошњачко/хрватско/српског говорног подручја“ и кандидаткињу позове на усмену одбрану.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1.
доц. др Ивана Трбојевић Милошевић
Филолошки факултет, Београд
2.
доц. др Весна Крајишник,
Филолошки факултет, Београд
3.
доц. др Светлана Стојић
Филозофски факултет, Београд